

Čís. 10263.

Honební zákon pro Čechy ze dne 1. června 1866, čís. 49 z. zák.

Zrušovací stížnost podle § 46 zák. jest přípustna i proti výroku smluvčího soudu, jímž byl nárok na náhradu škody zamítnut.

Za důvěrníka strany rozepře nelze ustanoviti stranu samu nebo jejího člena (člena honebního výboru). Lhostejno, že takovýto důvěrník nebyl druhou stranou odmítnut.

O návrhu, zda žaloba jest důvodem po právu, mají rozhodovati všichni členové rozhodčího soudu, nikoliv jen vrchní rozsudí.

Ke smíru lze vyzvati jen strany, vedoucí spor, nikoliv důvěrníky. Nestalo-li se tak, nestal se pokus o smír ve smyslu § 46 zák.

(Rozh. ze dne 25. října 1930, R I 343/30.)

Do výroku rozhodčího soudu podle § 46 zákona o myslivosti pro Čechy, jímž bylo rozhodnuto o žalobě P-a proti Honebnímu společenstvu o náhradu škody, podal P. zmateční stížnost, ježto žalované Honební společenstvo jmenovalo za své důvěrníky dva členy honebního výboru, což jest nepřipustné, že vrchní rozhodčí nevyzval vůbec navrhovatelovy důvěrníky, by se o věci vyslovili, a nedal jim možnost, by o věci rozhodli a že byli přítomni jen jako znalci. Soud první stolice zmateční stížnost zamítl, rekursní soud jí vyhověl a zrušil výrok rozhodčího soudu o žalobě P-ově. Důvody: Zrušovací stížnost může býti podle ustanovení čtvrtého odstavce § 46 zákona o myslivosti podána jen z důvodu, že nebylo zachováno to, co jest nařízeno v tomto paragrafu. Vytýká-li žalobce, že žaloba byla zamítnuta z důvodu, který jest v příkrém rozporu se zákonem o myslivosti, jest ho odkázati na doslov § 46 cit. zákona s tím, že tato okolnost nemůže býti předmětem zrušovací stížnosti. Přes to jest stížnost odůvodněná. O žalobě o náhradu škody způsobené buď výkonem honitby nebo zvěří rozhoduje smluvčí soud, sestávající z vrchního rozsudího jmenovaného okresním výborem vždy na tři léta napřed a ze čtyř důvěrníků, z nichž po dvou zvolila každá strana, po případě, kdyby tak neučinila do tří dnů, ustanoví je vrchní rozsudí sám. Jelikož jde o soud, jenž o žalobě má rozhodnouti, jest zřejmo, že důvěrníkem nemůže býti strana sama, neboť pak by členové smluvčího soudu a strany byly totožnými, a byl by nad stranami jen vrchní rozsudí; že tomu tak, plyne z označení »důvěrníci«, čímž zákon míní osobu třetí, požívající důvěry strany. V souzeném případě jest zjištěno, že žalované honební společenstvo jmenovalo svými důvěrníky Josefa H-a a Gustava P-a, kteří jsou členy honebního výboru společenstva a zastupují proto ve smyslu ustanovení § 12 zákona o myslivosti společenstvo na venek, tedy stranu rozepře, nemohou proto býti jeho důvěrníky, poněvadž by rozhodovali současně spor; že tito důvěrníci jednali jako strana, patrně z výpovědi vrchního rozsudího Josefa V-a, jenž seznal, že se pokusil o smír a přimlouval se o to, by honební společenstvo poskytlo náhradu, že však důvěrníci za-

lovaného honebního společenstva prohlásili, že náhradu neposkytnou, že se tak ve schůzi usnesli. Tím zřejmě porušen byl předpis § 46 cit. zák., neboť o žalobě nerozhodoval smluvčí soud, náležitě ustavený, nýbrž za žalované honební společenstvo jeho zákonní zástupcové. Soud smluvčí však porušil zásadu § 46 cit. zák., že soud má rozhodnouti otázku, zda má náhrada býti dána — o této otázce má rozhodnouti celý soud a jen, nemohli-li by se smluvčí shodnouti, mnoho-li náhrada má činiti, rozhodne o tom vrchní rozsudí v mezích obapolných návrhů — porušil ji i v tom směru, že o smír nemělo býti usilováno s důvěrníky stran, kteří jsou členy smluvčího soudu, jenž má nejprve hleděti docíliti smíru, — nýbrž, že pokus o smír měl směřovati na strany samy, — vždy důvěrníci ani neměli plné moci, by za strany smír uzavírali. Jelikož nebyly zachovány předpisy § 46 cit. zák., jest zmateční stížnost odůvodněnou.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Předně jest řešiti otázku, zda jest přípustnou zrušovací stížnost proti výroku smluvčího soudu, byl-li jím nárok na náhradu škody zamítnut. Třetí odstavec § 46 honeb. zák. pro Čechy zdál by se nasvědčovati tomu, že v tom případě zrušovací stížnost přípustnou není. Ustanovuje se v něm, že zrušovací stížnost lze podati u soudu příslušného k povolení exekuce, kterýž dříve, než exekuci povolí, rozhodne o stížnosti. Z toho by vyplývalo, že zrušovací stížnost předpokládá titul exekuční, jehož není, byl-li nárok zamítnut (tento názor zastává prof. Hoetzel v Právniku 1904 str. 276). Než tomuto názoru nelze přisvědčiti již z důvodu rovnosti stran, z nichž každá může se mníti poškozenou formálními poklesky smluvčího soudu. Kdyby byl chtěl zákon vyloučiti zmateční stížnost žalobce v případě zamítnutí jeho nároku, byl by to jistě vyslovil. Byť tedy bylo nepochybné, že z výroku smluvčího soudu zásadně se odvolati nelze, a byť i doslov zákona nasvědčoval omezení zrušovací stížnosti na případy výroku k náhradě odsuzujícího, jest nicméně za to míti, že zákonodárce měl na mysli jen případy nejčastější, v nichž jest žádáno o exekuci na základě výroku odsuzujícího a chtěl zaméziti, by o zrušovací stížnosti nebylo rozhodováno po povolení exekuce, nýbrž před jejím povolením, a proto a jen proto odstavec ten tak upravil. Vyloučiti zrušovací stížnost žalobce, jemuž byl náhradní nárok odeřčen, zákon nezamýšlel (Srov. Randa Schadenersatz str. 245, Štolla, Právník 1898 str. 529 násl., Dr. Václav Poláček, Výklad honeb. zákona 1916 str. 80 a Dr. Stehlíček, Honební zákon str. 137 a 141 pozn. 2). Nelze však rovněž přisvědčiti názoru, že za důvěrníka strany rozepře může býti ustanovena strana sama nebo její člen, člen honebního výboru. Nikdo nemůže býti soudcem na vlastní věci a honební společenstvo nezastupuje na venek podle § 12 zák. honeb. jen jeho starosta, jak míní stěžovatel, nýbrž celý honební výbor. Poněvadž dva důvěrníci žalované strany, Josef H. a Gustav P., byli honebním výborem ustanoveni za důvěrníky

společenstva, stali se členové žalované strany členy smluvčího soudu, strana žalovaná byla současně soudcem ve vlastní věci, což jest zásadně vyloučeno základními pojmy právními vůbec a jest tu obdobně použiti i § 20 první odstavec j. n. Nevadí, že v řízení před smluvčím soudem žalobce neodmítl odpůrcovy důvěrníky, neboť měl je vyloučiti vrchní rozsudí z úřadu a místo nich jmenovati za důvěrníky osoby způsobilé (§ 46 hon. zák.). Poněvadž v tomto řízení jakožto řízení nesporném jest přípustné přednésti nové okolnosti i v řízení opravném, mohla žalující strana právem na tuto okolnost poukázati teprve ve zrušovací stížnosti. Rovněž jest přisvědčiti názoru rekursního soudu, že měli o otázce, zda je žaloba důvodem po právu, zda má žalobci náhrada škody býti přiřknuta vůbec, rozhodovati všichni členové rozhodčího soudu, nikoli jen vrchní rozsudí. Vrchní rozsudí rozhoduje samostatně jen, není-li jednotného názoru členů smluvčího soudu o výši náhrady a i tu jest omezen potud, že může náhradu přiřknouti jen ve výši, jež se pohybuje mezi hranicemi danými návrhem nejvyšším a nejnižším, takže mu nelze hranice ty překročiti. Správným jest též názor rekursního soudu, že ke smíru lze vyzvati jen strany spor vedoucí, nikoli důvěrníky, a že nestalo-li se tak, nestal se pokus o smír, jak jest předepsán § 46 hon. zák.

Čís. 10264.

Prokázati úmluvu ve smyslu čl. 384 obch. zák. není věcí zasílatele, nýbrž druhé strany, jež se jí dovolává.

Mezizasílatelem ve smyslu čl. 380 obch. zák. jest zasílatel, na nějž jiný zasílatel, jenž je v přímém poměru k odesílateli, adresuje zboží za tím účelem, by obstaral jeho další odeslání. Mezizasílatel jest i bez zvláštního příkazu povinen obstarati kromě smlouvy se železnicí také ještě všechny ostatní úkony, jež další doprava zboží vyžadovala. Zasílatel ručí za splnění těchto povinností jen, dopustil-li se sám zavinění při výběru mezizasílatele neb při vyřízení příkazu, by zboží bylo řádným obalem zajištěno (proti mrazům).

(Rozh. ze dne 25. října 1930, R I 760/30).

Žalující, tuzemská zasílatelská firma, domáhala se na žalované firmě zaplacení účtu za hotové výlohy a za spediční náklady 5.624 Kč. Žalovaná namítla proti zažalovanému účtu k odpočtu vzájemnou pohledávku nejméně 6.000 Kč z důvodu škody, zaviněné zasílatelskou firmou José C. v Gerbére na španělsko-francouzských hranicích tím, že při překládání zásilky pomerančů a mandarinek k další dopravě do tuzemska nezajistila ji dostatečným obalem proti mrazům. Procesní soud první stolice uznal zažalovanou pohledávku za pravou, uznal však za pravou i pohledávku namítanou započtením a v důsledku toho žalobu zamítl. V důvodech uvedl, že firma José C. škodu zavinila, a že žalující firma ručí za její zavinění jako za vlastní zavinění. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a uložil prvnímu soudu, by vyčkaje